

Utenriksdepartementet

ATOMSIKKERHET OG MILJØ

Regjeringens handlingsplan 2025–2030

Innhold

1	Innledning	1
2	Mål og innretning	2
3	Tiltaksområder	3
3.1	Kapasitetsbygging hos myndigheter og organisasjoner	3
3.1.1	<i>Atomberedskap er styrket</i>	4
3.1.2	<i>Miljøovervåkning er styrket</i>	4
3.1.3	<i>Kompetanse og kunnskap om atomsikkerhet er styrket</i>	4
3.1.4	<i>Regelverksutvikling og forvaltning hos myndigheter er styrket</i>	5
3.2	Sikkerhet og sikring av atomanlegg	5
3.2.1	<i>Risiko for ulykker ved kjernekraftverk er redusert</i>	5
3.2.2	<i>Risiko for sabotasje og terror ved atomanlegg er redusert</i>	6
3.2.3	<i>Sikker håndtering av brukt kjernebrensel og radioaktivt avfall er styrket</i>	6
3.3	Ikke-spredning av nukleært og annet radioaktivt materiale	6
3.3.1	<i>Smugling av nukleært og annet radioaktivt materiale er hindret</i>	6
3.3.2	<i>Arbeid for ikke-spredning er styrket</i>	7
4	Organisering av atomsikkerhetssamarbeidet	7
	VEDLEGG: Relevante organisasjoner, samarbeidsfora og konvensjoner	9

1 Innledning

Med den kalde krigen og Tsjornobyl-ulykken som bakteppe startet Norge det internasjonale atomsikkerhetssamarbeidet for alvor på 1990-tallet, da det ble mulig med prosjektsamarbeid med landene i det tidligere Sovjetunionen. Arbeidet har vært styrt gjennom Regjeringens handlingsplan for atomsikkerhet og miljø («atomhandlingsplanen») siden 1995. Jevnlige revisjoner har bidratt til å holde atomhandlingsplanen aktuell. Dette er den sjette revisjonen. Atomhandlingsplanen har vært en integrert del av Nansen-programmet siden 2023.

Den sikkerhetspolitiske situasjonen i verden er endret etter Russlands annekasjon av Krym og destabilisering av Øst-Ukraina i 2014, og fullskalainvasjonen i 2022. Russlands krig mot Ukraina, og spesielt okkupasjonen av Zaporizjzja kjernekraftverk og ødeleggelsene i Tsjornobyl-sonen, har økt risikoen for hendelser og radioaktive utslipp fra atomanlegg i landet. Når ikke-nukleær kraftproduksjon bombes, øker viktigheten av kraftproduksjonen ved kjernekraftverk. Kjernekraftverkene står for 60 % av strømforsyningen i Ukraina. De er avhengige av ekstern strøm for å drifte sine sikkerhetssystemer. Russiske taktiske angrep på strømmettet svekker dermed også atomsikkerheten. Norge er en pådriver for at internasjonal støtte til energisikkerhet og atomsikkerhet i Ukraina må kobles sterkere sammen. Samtidig har risikoen for at radioaktivt materiale i Ukraina kommer på avveier økt. Dette har fått store konsekvenser for innretningen av atomsikkerhetssamarbeidet. Regelverk for atomsikkerhet ved atomanlegg er utarbeidet for fredstid. Oppgradering av regelverk og tett samarbeid med IAEA er sentralt for å avverge uforutsette hendelser. Norge vil bidra til dette arbeidet fremover.

Meld. St. 30 (2023-2024) *Internasjonalt samarbeid om atomsikkerhet og miljø i et endret Europa* redegjør for omleggingen av innsatsen fra Nordvest-Russland til Ukraina. Meldingen redegjør også for historikk og oppnådde resultater i atomsikkerhetssamarbeidet. Som en oppfølging av Meld. St. 30 (2023-2024) er atomhandlingsplanen revidert, og målene konkretisert. Vårt internasjonale atomsikkerhetssamarbeid er viktig for Norge og norske interesser. Atomhandlingsplanen skal sikre politisk forankring og kontinuitet i atomsikkerhetssamarbeidet, samt gi føringer for samarbeidet i de neste årene. Det er tverrpolitisk enighet om innretningen av atomsikkerhetssamarbeidet. Den reviderte atomhandlingsplanen gjelder for perioden 2025-2030.

Avgrensning

Resultater av arbeidet i atomhandlingsplanen fram til 2023 er beskrevet i Meld. St. 30 (2023-2024), og omtaltes derfor ikke her.

En nærmere beskrivelse av norsk policyarbeid i og overfor Det internasjonale atomenergibyrået (IAEA) faller utenfor rammen av denne handlingsplanen.

Gjennom EØS-midlene støtter Norge prosjekter for økt atomsikkerhet i Europa. Dette er en del av Norges samarbeid med EU og styres gjennom et eget program. EØS-prosjektene

omtales derfor ikke her, men er koordinert med aktivitetene som gjennomføres under atomhandlingsplanen.

Leseveiledning: Atomhandlingsplanen omtaler [overordnede mål](#) for atomsikkerhetssamarbeidet i kapittel 2, [tiltaksområder](#) og delmål i kapittel 3, og beskrivelse av [organisering av atomsikkerhetssamarbeidet](#) i kapittel 4. [Definisjoner og forkortelser](#) er beskrevet i vedlegg.

2 Mål og innretning

Atomhendelser kan raskt føre til radioaktiv forurensning ut over nasjonale grenser, og er viktige å forebygge. Materiale som er utenfor myndighetenes kontroll kan ha negativ påvirkning på helse og miljø. De kan også brukes til kriminelle formål, for eksempel til produksjon av kjernevåpen eller såkalte «skitne bomber». Det stilles høye krav til sikkerhet, beredskap og åpenhet, blant annet som følge av flere alvorlige atomhendelser. Norges internasjonale innsats på atomsikkerhetsområdet skal bidra til å beskytte helse og miljø. Gjennom samarbeid, kunnskapsutvikling og tilstedeværelse oppnår vi bedre førstehåndskunnskap om atomsikkerhetsspørsmål og miljøutfordringer. På denne måten kan vi forebygge hendelser.

De overordnede målene for innsatsen er:

- Risiko for alvorlige atomulykker og radioaktiv forurensning er redusert
- Risiko for at nukleært og annet radioaktivt materiale kommer på avveier er redusert

Geografisk innretning

Atomhandlingsplanens geografiske hovedsatsingsområde er Ukraina. Med bakgrunn i Russlands angrepskrig mot Ukraina er finansiering av samarbeidprosjekter med myndigheter i Russland frosset. Det samme gjelder Belarus grunnet landets rolle i Russlands invasjon av Ukraina. Samarbeid mellom norske og russiske miljøorganisasjoner kan finansieres, så langt et slikt samarbeid er mulig.

Armenia, Aserbajdsjan, Georgia, Kasakhstan, Kirgisistan, Moldova, Tadsjikistan, Turkmenistan og Usbekistan omfattes også av handlingsplanen dersom arbeidet er i tråd med de overordnede målene og den sikkerhetspolitiske situasjonen tillater det.

Atomsikkerhet i Nansen-programmet for Ukraina

Atomhandlingsplanens tiltak for atomsikkerhet i Ukraina og Moldova støttes med midler fra Nansen-programmet. Meld. St. 8 (2023-2024) *Nansen-programmet for Ukraina* omhandler både Norges militære og sivile støtte til Ukraina. Atomsikkerhetssamarbeidet er en del av den sivile støtten. Innsatsen skal sikre sentrale samfunnsfunksjoner ved beskyttelse og gjenoppbygging av kritisk infrastruktur, sikker energiforsyning og kapasitetsbygging for demokrati og godt styresett. Som følge av den russiske angrepskrigen vil landet ha behov for

langvarig og omfattende støtte. For å få størst mulig effekt av støtten, vil Norge prioritere følgende områder som også reflekteres i kapittel 3:

- Styrke dialog og samarbeid med aktuelle myndigheter
- Gjeninnføre strålevernregulatorisk kontroll og rehabilitere anlegg og områder berørt av krigshandlinger, herunder Tsjornobyl og på lengre sikt ved Zaporizjzja kjernekraftverk
- Øke sikkerheten ved kjernekraftverkene og andre atomanlegg
- Hindre smugling av nukleært og annet radioaktivt materiale
- Kartlegge og bidra til kontroll med radioaktive kilder og forurensning
- Informere om atomsikkerhet og mulig radioaktiv forurensning

Overordnet innretning for arbeidet

Atomsikkerhetssamarbeidet skal baseres på samarbeidslandenes behov og prioriteringer. Det koordineres også med internasjonale partnere. Det er behov for å videreføre et langsiktig samarbeid der det er mulig. Da er det viktig med forutsigbarhet gjennom klare overordnede mål og en langsiktig strategi for arbeidet. Samtidig må det tas hensyn til at behovene kan endres i løpet av atomhandlingsplanens periode. Innretningen på den norske støtten må derfor være tilstrekkelig fleksibel.

Atomsikkerhetssamarbeidet skal bygge på en helhetlig tilnærming og være basert på risiko- og konsekvensvurderinger der dette er relevant. I tillegg til en kostnadseffektiv utnytting av midlene skal samarbeidet ivareta fire tverrgående hensyn: menneskerettigheter, kvinners rettigheter og likestilling, anti-korrupsjon og klima og miljø.

Nye innsatser skal støtte opp om de overordnede målene. For tiltak i Ukraina skal arbeidet også være i tråd med relevante føringer i Nansen-programmet. På noen tiltaksområder er det prioriteringer som kun gjelder for Ukraina.

Det er sentralt å styrke miljøovervåkingen og atomberedskapen i nord. Det er behov for å oppdatere situasjonsforståelsen og kunnskapen vi tradisjonelt har hatt om atominstallasjoner og andre kilder til radioaktiv forurensning i Russland. Det er viktig å følge med på ny teknologi og utviklingstrekk som involverer nukleært og annet radioaktivt materiale som har potensial for ulykker og hendelser.

3 Tiltaksområder

For å oppnå de overordnede målene, er tiltakene i atomhandlingsplanen delt inn i følgende tiltaksområder: kapasitetsbygging, sikkerhet og ikke-spredning, samt delmål under disse.

3.1 Kapasitetsbygging hos myndigheter og organisasjoner

Kompetente og ansvarlige atomsikkerhetsmyndigheter og institusjoner er avgjørende for de overordnede målene for atomsikkerhetssamarbeidet, og for å opprettholde god atomberedskap. Befolkningens tillit til disse myndigheter og organisasjoner er viktig i denne sammenhengen. Kunnskap om kilder til radioaktiv forurensning danner grunnlag for

forebygging og hurtig iverksettelse av beredskapstiltak for å beskytte viktige samfunnsinteresser.

Nasjonale regelverk og internasjonale retningslinjer for atomsikkerhet er tilpasset fredstid. Utfordringene med å opprettholde atomsikkerhet i en krigssituasjon, samt gjenopprettelsesstrategier etter konflikt, må identifiseres og håndteres. Norge vil bidra til dette arbeidet fremover, og bistå atomsikkerhetsmyndigheter med å tilpasse deres regelverk. Det internasjonale samfunnet kan lære av Ukrainas arbeid og erfaringer.

3.1.1 Atomberedskap er styrket

Atomanlegg i drift medfører alltid en risiko for hendelser som kan føre til radioaktive utslipp. Russlands fullskalainvasjon har ført til at denne risikoen har økt for kjernekraftverkene i Ukraina. Dette setter søkelys på viktigheten av beredskap for å håndtere en eventuell ulykke. God beredskap og krisehåndtering gjør at man raskt kan iverksette tiltak for å beskytte liv, helse, miljø og andre viktige samfunnsinteresser. Dette krever samarbeid og koordinering både lokalt, regionalt og internasjonalt.

Prioriterte områder:

- Styrke atomberedskapsmyndighetene i samarbeidslandene
- Samarbeid mellom beredskapsmyndigheter i Norge og samarbeidslandene
- Gjennomføre beredskapsøvelser
- System for tidlig varsling ved atomulykker bilateralt, regionalt og internasjonalt
- Følge opp bilaterale varslingsavtaler og prosedyrer

3.1.2 Miljøovervåkning er styrket

Det er viktig å kartlegge radioaktiv forurensning i miljøet. God kunnskap om radioaktive kilder er viktig for å kunne vurdere mulige konsekvenser og tiltak ved fremtidig utslipp.

Prioriterte områder:

- Oppdatert oversikt over forurensningsnivåer og tidstrender for radioaktiv forurensning
- Kartlegging av mulige kilder til radioaktiv forurensning
- Samarbeid mellom myndigheter om miljøovervåkning
- Styrket håndtering av radioaktiv forurensning

3.1.3 Kompetanse og kunnskap om atomsikkerhet er styrket

Formidling av faglig korrekt informasjon om atomsikkerhet er viktig. Spredning av desinformasjon er en utfordring, og økt kunnskap hos befolkningen vil bidra til å motvirke desinformasjonskampanjer. Dette er spesielt viktig for befolkningen i samarbeidslandene, men er også relevant i Norge og internasjonalt. Videre er det viktig å belyse problemstillinger som kan påvirke mennesker på tvers av landegrensene. Internasjonale prosesser som Kjernesikkerhetskonvensjonen (Convention on Nuclear Safety), Felleskonvensjonen (Joint Convention on the Safety of Spent Fuel Management and on the Safety of Radioactive Waste Management) og Konvensjonen om konsekvensutredninger av tiltak som kan ha grenseoverskridende miljøvirkninger (Espoo-konvensjonen) kan bidra til dette.

Samarbeid mellom norske miljøvernorganisasjoner og søsterorganisasjoner i samarbeidslandene har som mål å bidra til å opprettholde og utvikle det sivile samfunn. Norge ønsker å fremme åpenhet og involvering av miljøbevegelsen og andre relevante aktører. Samtidig kan arbeidet innebære risiko som følge av sikkerhetssituasjonen. Det må vurderes hvilken grad av måloppnåelse som er mulig, og aktørenes sikkerhet må være ivarettatt.

Prioriterte områder:

- Deling av kunnskap og kompetanse mellom samarbeidslandene og myndigheter og organisasjoner i Norge
- Formidling av kunnskap om strålevern, atomsikkerhet og radioaktiv forurensning til offentligheten
- Åpenhet om problemstillinger relatert til sikkerhet ved eksisterende kjernekraftverk og i forbindelse med dekommisjonering og bygging av nye reaktorer
- Erfaringsutveksling mellom Ukraina og det internasjonale samfunn når det gjelder strålevern og atomsikkerhet under væpnet konflikt
- Støtte til IAEAs arbeid i Ukraina

3.1.4 Regelverksutvikling og forvaltning hos myndigheter er styrket

Nær kontakt mellom atomsikkerhetsmyndigheter styrker forvaltnings- og beredskapsregimene både i Norge og i samarbeidslandene. En styrking av myndighetenes kunnskap om miljø, strålevern og atomsikkerhet gir bedre grunnlag for å gjennomføre tiltak. Det er spesielt behov for å bistå Ukrainas atomsikkerhetsmyndigheter.

Prioriterte områder:

- Dialog og samarbeid mellom norske myndigheter og myndigheter i samarbeidslandene innen strålevern og atomsikkerhet
- Bringe nasjonalt regelverk i samsvar med internasjonale retningslinjer
- Videreutvikle regelverk, prosedyrer, inspeksjonsrutiner, forvaltningsregimer og sikkerhetskultur hos tilsynsmyndigheter med ansvar for strålevern og atomsikkerhet, og bidra til transparent forvaltning
- Utvikle regelverk som bidrar til å gjeninnføre strålevernregulatorisk kontroll og rehabilitere anlegg og områder berørt av krigshandlinger

3.2 Sikkerhet og sikring av atomanlegg

Norge ønsker å støtte det forebyggende arbeidet for å hindre ulykker, hendelser, sabotasje og villedige handlinger ved atomanlegg. Dette inkluderer tiltak ved operative kjernekraftverk og avfallslagre for brukt kjernebrensel og nukleært materiale. Sikker drift av anlegg og håndtering av brukt kjernebrensel og radioaktivt avfall er viktig for å redusere risikoen for ulykker. Denne type ulykker kan ha grenseoverskridende konsekvenser.

3.2.1 Risiko for ulykker ved kjernekraftverk er redusert

Ulykker ved kjernekraftverk kan gi akutte helseskader for personer i nærområdene, og medføre langvarige konsekvenser i stor avstand fra anleggene. Vedlikehold og videreføring

av tidligere tiltak av sikkerhetsmessig betydning prioriteres. Andre viktige samarbeidsområder er forberedelse til sikker dekommisjonering av atomreaktorer.

Prioriterte områder:

- Sikker drift av kjernekraftverk både i fredstid og i en krigssituasjon
- God sikkerhetskultur ved kjernekraftverkene
- Planlegging og sikker gjennomføring av dekommisjonering
- Stabil energiforsyning til Ukrainas kjernekraftverk for å opprettholde sikkerhetssystemene ved anleggene

3.2.2 Risiko for sabotasje og terror ved atomanlegg er redusert

Det er behov for særskilte tiltak for å sikre kjernekraftverk og andre atomanlegg mot sabotasje og andre uønskede tilsiktede hendelser. Fysisk sikring, cybersikkerhet og motvirkning av innsidetrusler hindrer at uvedkommende får tilgang til anlegg og sensitivt materiale og at nukleært og annet radioaktivt materiale kan komme på avveier.

Prioriterte områder:

- Fysisk sikring av atomanlegg
- God cybersikkerhet ved atomanlegg
- Motvirke innsidetrusler ved atomanlegg

3.2.3 Sikker håndtering av brukt kjernebrensel og radioaktivt avfall er styrket

Brukt kjernebrensel og radioaktivt avfall lagret under utilfredsstillende forhold kan ha helse- og miljømessige konsekvenser. Norge vil bidra til at dette avfallet håndteres på en forsvarlig måte og er under konstant kontroll.

Prioriterte områder:

- Sikker håndtering, lagring og transport av brukt kjernebrensel og radioaktivt avfall
- Trygge og gode arbeidsforhold for personalet som skal håndtere brukt kjernebrensel og radioaktivt avfall

3.3 Ikke-spredning av nukleært og annet radioaktivt materiale

Norge ønsker å bidra til å hindre at nukleært og annet radioaktivt materiale som kan brukes til produksjon av kjernevåpen eller såkalte «skitne bomber» kommer på avveie. Dette kan forhindres gjennom tiltak for å avdekke forsøk på smugling av radioaktivt og nukleært materiale, både til statlige og ikke-statlige aktører. Det er også behov for å finne igjen materiale som har havnet utenfor myndighetenes kontroll, eller som har blitt brukt til kriminelle formål. Ikke-spredningsavtalen er en internasjonal traktat med formål å sikre fredelig bruk av nukleær teknologi, og hindre spredning av kjernevåpen.

3.3.1 Smugling av nukleært og annet radioaktivt materiale er hindret

Hindre smugling av nukleært og annet radioaktivt materiale er en viktig oppgave som krever internasjonalt samarbeid. Norge ønsker å styrke samarbeidet mellom ulike myndigheter og organisasjoner som har ansvar for å avdekke smuglingsforsøk. Tiltak som styrker grensekontrollen og hindrer smugling av nukleært og annet radioaktivt materiale vektlegges spesielt. Aktuelle tiltak kan være styrking av administrative rutiner, trening av personell og

anskaffelse av bedre måleutstyr. Manglende kapasitet og tilstrekkelige nasjonale tilsyns- og kontrollrutiner for nukleært og annet radioaktivt materiale kan føre til at materiale kommer i gale hender.

Prioriterte områder:

- Grensekontroll for å hindre smugling av nukleært og annet radioaktivt materiale
- Samarbeid mellom myndigheter over landegrensene som jobber for å forhindre smugling av nukleært og annet radioaktivt materiale

3.3.2 *Arbeid for ikke-spredning er styrket*

Norge ønsker å styrke myndigheters kontroll og sikring av nukleært og annet radioaktivt materiale. Informasjonsutveksling og samarbeid for ikke-spredning internasjonalt er viktig å videreføre.

Prioriterte områder:

- Myndigheters sikring og kontroll over nukleært og annet radioaktivt materiale
- Metoder for å bestemme opphavet og historikken til nukleært materiale («nuclear forensics») for å kunne avdekke og straffeforfølge kriminelle handlinger
- Opplæring og trening for å påvise nukleært og annet radioaktivt materiale

4 Organisering av atomsikkerhetssamarbeidet

Atomsikkerhetsarbeidet krever både nasjonal koordinering og internasjonalt samarbeid. Arbeidet gjennomføres både bilateralt og multilateralt. Dette er beskrevet i Meld. St. 30 (2023-2024). Her nevnes kun noen av de mest aktuelle foraene.

Nasjonal organisering

Atomsikkerhetssamarbeidet som omfattes av atomhandlingsplanen finansieres med midler over Utenriksdepartementets budsjett. Utenriksdepartementet har det overordnede ansvaret for å utforme prioriteringer for atomhandlingsplanens arbeid, og å representere Norge i internasjonale fora der atomsikkerhet drøftes.

For å sikre en bred forankring av strategiske beslutninger og prioriteringer, drøftes aktuelle spørsmål i Utenriksdepartementets rådgivende utvalg for atomsaker. Utvalget er bredt sammensatt og består bl.a. av representanter fra departementer som er direkte berørt av atomsikkerhets- og atomberedskapsarbeidet.

Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA) er UD's fagdirektorat for atomsikkerhet, og har ansvar for å følge opp atomhandlingsplanen. Kontakt og samarbeid med organisasjoner og myndigheter i samarbeidslandene er et sentralt arbeidsområde. Det legges spesielt vekt på samarbeid mellom atomsikkerhetsmyndighetene i Norge og samarbeidslandene.

DSA forvalter tilskuddsmidler i atomhandlingsplanen, inkludert midler fra Nansen-programmet til samarbeid med Ukraina og Moldova. DSA har ansvar for å vurdere søknader og rapporter innenfor rammene av årlige føringer og bevilgninger fra UD.

Eksterne aktørers prosjekter som finansieres gjennom tilskuddsordningen er viktig for å oppnå målene i atomhandlingsplanen.

Bilateralt samarbeid

Bilateralt samarbeid er smidig og effektivt for å bygge tillit og igangsette tiltak og avhjelpe konkrete behov raskt. Bilateral kontakt bidrar til gjensidig kapasitetsbygging samt kunnskaps- og informasjonsutveksling med samarbeidspartnere.

For samarbeidet med Ukraina er det opprettet en bilateral arbeidsgruppe på politisk nivå, som i tillegg til politisk forankring av samarbeidet er viktig for å diskutere prioriteringer, utvikle strategier og sikre god og effektiv prosjekthandle. Faglig samarbeid for å styrke atomsikkerhet i Ukraina er nedfelt i en rekke bilaterale avtaler, blant annet med Ukrainas energidepartement, atomsikkerhetsmyndigheten, det statlige selskapet som eier og driver kjernekraftverkene, og med myndigheten som er ansvarlig for Tsjernobyl-sonen.

Norge har også avtaler om samarbeid innen strålevern og nukleær sikkerhet med ulike myndigheter i Russland, Kasakhstan, Kirgisistan, Tadsjikistan og Usbekistan.

Norge har bilaterale avtaler om tidlig varsling av atomulykker og utveksling av informasjon om atomanlegg med flere land. En slik avtale ble signert med Russland i 1993, i etterkant ble det utarbeidet prosedyrer for varsling under avtalen. Varslingsavtalen mellom Norge og Ukraina ble signert i 1994. Det er også utviklet varslingsprosedyrer under denne avtalen.

Multilateralt samarbeid

De fleste problemstillinger innen atomsikkerhetssamarbeidet er av en kompleksitet og omfang som gjør det nødvendig med multilateral koordinering, samarbeid og finansiering. Dette gjøres blant annet gjennom IAEA og Group of Seven sitt globale partnerskap *Global Partnership Against the Spread of Weapons and Materials of Mass Destruction (G7GP)*. Global FTPRNT er et forum for å styrke det internasjonale arbeidet mot terrorisme relatert til radioaktivitet og nukleært materiale. Multilaterale løsninger er nyttige i kostnadskrevenne prosjekter, også ved at de bidrar til mer effektiv utnyttelse av midlene. Det trengs store internasjonale institusjoner som blant annet Den europeiske banken for gjenoppbygging og utvikling (EBRD) for gjennomføring av slike tiltak.

Arktisk råd er et viktig forum for internasjonalt samarbeid om miljøovervåking og atomberedskap i nord.

Et annet viktig forum er Information Sharing Initiative (ISI), som koordinerer støtten til Ukraina, og dermed hindrer overlappende initiativer.

VEDLEGG: Relevante organisasjoner, samarbeidsfora og konvensjoner

Arktisk Råd	Et mellomstatlig organ for samarbeid om spørsmål knyttet til utfordringer i Arktis. Arctic Monitoring and Assessment Programme (AMAP) er et forsknings- og overvåkingsprogram underlagt Arktisk råd. Emergency Prevention, Preparedness and Response Working Group (EPPR) er en arbeidsgruppe underlagt Arktisk råd, hvor mandatet omfatter bl.a. søk- og redningstjeneste, beredskap mot akutt forurensning og strålevernberedskap.
Espoo-konvensjonen	FN-konvensjon om konsekvensutredninger for tiltak som kan ha grenseoverskridende miljøvirkninger.
European Bank for Reconstruction and Development (EBRD)	En mellomstatlig finansieringsinstitusjon som ble opprettet med formål om å fremme den økonomiske og demokratiske utviklingen i de tidligere kommuniststyrte landene i bl.a. Sentral- og Øst-Europa. Eies av EU, Den europeiske investeringsbanken og flere land, bl.a. Norge.
Felleskonvensjonen	Joint Convention on the Safety of Spent Fuel Management and on the Safety of Radioactive Waste Management Konvensjon om håndtering av radioaktivt avfall. Trådte i kraft i 1997.
Global Forum to Prevent Radiological and Nuclear Terrorism (FTRNT)	Internasjonalt forum for bekjempelse av nukleær terrorisme.
Global Partnership against the Spread of Weapons and Materials of Mass Destruction (GP)	G7 Globalt partnerskap er en sammenslutning av 30 land mot spredning av masseødeleggende våpen, initiert av G8 i 2002 og videreført av G7. Målet er å forhindre spredning av kjemisk, biologisk, radiologisk og nukleært materiale.
Ikke-spredningsavtalen	Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons (NPT). Ikke-spredningsavtalen for kjernevåpen er en internasjonal traktat med formål å sikre fredelig bruk av nukleær teknologi, hindre spredning av kjernevåpen samt bidra til nedrustning. Avtalen forplikter alle ikke-

	kjernevåpenstater som er medlemmer av avtalen til å inngå sikkerhetskrollavtaler med IAEA.
Information Sharing Initiative (ISI)	Koordineringsforum for internasjonal støtte til Ukraina innen atomsikkerhet. Gjennom årlige møter kan deltakerne utveksle informasjon og erfaringer. Dette er også et viktig forum for ukrainske myndigheter til å fremme sine behov og prioriteringer. ISI orienterer om sin aktivitet i internasjonale fora som G7GP.
International Atomic Energy Agency (IAEA)	Det internasjonale atomenergibyrået i FN-systemet med formål å fremme sikker og fredelig bruk av atomenergi. IAEA gjennomfører sikkerhetskrollinspeksjoner for å verifisere at sivile kjernefysiske aktiviteter ikke blir misbrukt til å produsere kjernevåpen.
International Convention for the Suppression of Acts of Nuclear Terrorism	Kriminaliserer kjernefysisk terrorisme og fremmer samarbeid mellom medlemsstatene om straffeforfølgelse
Kjernesikkerhetskrollensjonen	Krollensjonen om kjernefysisk sikkerhet. Convention on Nuclear Safety (CNS). Krollensjonen om sikkerhet ved kjernekraftverk. Trådte i kraft 1994.